

PRIMJERAK ZA UČENIKA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

MJESTO

OPĆINA

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

Rezultati se mogu pogledati na portalu **Moja srednja škola**: <https://mojasrednjaskola.gov.rs> unosom jedinstvenoga identifikacijskog broja učenika (desetoznamenkasta zaporka učenika). Zbog preuzimanja skeniranoga testa u pdf formatu, u dijelu gdje su dostupni rezultati završnoga testa, nužno je unijeti jedinstvenu zaporku testa.

Jedinstvena zaporka testa: 621202324659

Ako roditelj / drugi zakonski zastupnik ima nalog na portalu **Moj esDnevnik** ili ima nalog na **Portalu za elektronsku identifikaciju eID.gov.rs**, kojim pristupa portalu **Moj esDnevnik**, tada osim uvida u rezultate završnoga testa, na portalu **Moja srednja škola** može iskoristiti i neku od sljedećih elektroničkih usluga: podnošenje prigovora na rezultate završnoga ispita, podnošenje elektroničke liste želja i podnošenje elektroničke prijave za upis u srednju školu.

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20** zadataka koje trebaš riješiti za **120** minuta.
- Piši čitljivo, latiničnim slovima, vodeći računa da tvoji odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni.
- Pri rješavanju zadataka u kojima se od tebe očekuje da nešto dopišeš, uvijek se koristi punim nazivima; kratice nisu dopuštene (npr. treba napisati imenica, a ne im. ili lokativ, a ne lok. i slično).
- Popuni test **plavom kemijskom olovkom** (tijekom rada možeš se koristiti grafitnom olovkom i guminicom).
- Odgovor napisan samo grafitnom olovkom neće biti prihvaćen.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima neće biti prihvaćen prepravljeni odgovor.
- U zadatcima s ponuđenim odgovorima, u kojima je samo jedan točan odgovor, dobivaš 0 bodova ako pored točnoga odgovora označiš i neki netočan.
- Obrati pozornost da se zadatci razlikuju prema načinu na koji trebaš odgovoriti.
- Nemoj ništa upisivati na QR kodove (QR) koji se nalaze na svakoj stranici testa.

U nekim zadatcima izabrat ćeš točan odgovor tako što ćeš obojiti odgovarajući kružić. U zadatcima u kojima postoji više točnih odgovora potrebno je obojiti više kružića. Vodi računa da kružić mora biti obojen jer će samo tako odgovor biti prihvaćen.

PRIMJER OBOJENIH KRUŽIĆA	
U zadatku s jednim točnim odgovorom	
<p>Koji je glavni grad Republike Srbije? Oboji kružić ispred točnoga odgovora.</p> <p>☐ Novi Sad ☒ Beograd ☐ Niš ☐ Kruševac</p>	
U zadatku s više točnih odgovora	
<p>Oboji kružiće ispred izraza čiji je zbroj 5.</p> <p>☒ $2 + 3$ ☐ $1 + 2$ ☒ $4 + 1$ ☐ $2 + 4$ ☐ $3 + 5$</p>	

- Ako završiš ranije, predaj test i tiho izadji.

Želimo ti mnogo uspjeha na ispitu!

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

1. Pročitaj ulomak iz djela Melite Rundek *Psima ulaz zabranjen* pa riješi zadatak.

Policajac je promotrio situaciju! Slijeva nadesno!

Najprije je video fikus benjamin, razgranatu biljku visoku otprilike jedan metar, tamnozelenih listova, dobro održavanu i bez nametnika. Potom je uočio gospodu knjižničarku koja je sjedila za stolom okružena ranjenim knjigama i odmah je zaključio da je gospođa nedavno plakala jer su se mokri tragovi suza još vidjeli na njezinu licu. Onda je spazio gospodina direktora. Utvrdio je da gospodin sjedi na podu i da je prilično raščupan (to su bili ostatci panike od ulaska „leoparda” u knjižnicu). Na posljetku, video je psa mješanca, žutosmeđe dlake, koji ga je gledao otvoreno neprijateljski i ovlaš, gotovo neprimjetno pokazivao desni očnjak.

Što je sve policajac video kad je ušao u knjižnicu?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- psa, knjižničarku i direktora
- knjige, knjižničarku, direktora i psa
- fikus, knjižničarku i direktora
- fikus, knjižničarku, direktora i psa

2. Pozorno pročitaj sljedeći ulomak iz teksta Laure Manojlović *Stresni lov na petice* pa odgovori na pitanje koje slijedi.

Petica je u školama sve više jer svakom drugom ocjenom stavljamo budućnost na kocku. Bojim se da se razmjer obrnuo i da je trajnog znanja sve manje. Diktatura petica čini nam život stresnim, kvari međusobne odnose učenika, ruši prijateljstva, budi zavist i agresiju kod nekad mirnih i uzornih odlikaša. Petica gubi čar, sve je rjeđe prati oduševljenje, ostao je samo strah od mogućnosti da izostane. Diktatura petica guši u nama talente jer ako se posvetimo onome što volimo, mogli bismo ugroziti mit o svestranosti i savršenstvu koji moramo odglumiti da bismo jednoga dana mogli slobodno birati budućnost.

Objasni svojim riječima zašto diktatura petica guši talente u učenicima. Odgovor napiši na crtlu.

3. Oboji kružić ispred točno napisane rečenice.

- Sportska dvorana nalazi se u Ulici Kardinala Franje Kuharića.
- Živim u Zagrebačkoj četvrti Dubrava.
- Na planini Velebit postoji zaštićena biljna vrsta, a zove se Velebitska Degenija.
- Kada idemo na more, najčešće biramo dalmatinske otoke.

4. Ivana Ivić koja živi u Subotici u Ulici Ivana Gundulića 5 šalje preporučenom poštom knjigu svojoj najboljoj prijateljici Ani Anić koja živi u Zagrebu u Ulici Marina Držića 23. Poštanski je broj Subotice 24 000, a poštanski je broj Zagreba 10 000.

Popuni umjesto Ane Potvrdu o primitku preporučene pošiljke (samo dio koji se odnosi na pošiljatelja i primatelja).

**Potvrda o primitku
preporučene pošiljke**

POŠILJATELJ:

PRIMATELJ:

□ □ □ □ □
(broj i naziv odredišnog poštanskog ureda)

Prijamni broj:
Masa:
Poštarina: _____
(potpis radnika)

DOPUNSKE USLUGE
(zaokružiti odabranu uslugu)

Plus	S povratnicom	Uručiti osobno primatelju
------	---------------	------------------------------

Otkupnina: _____

P-2 Ozn. za narudžbu: 1/2012

5. Koja se tvrdnja odnosi na govorni jezik?
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- Temelji se na zakonitostima pravopisa.
- Ima svoje funkcionalne stilove.
- Prvotni je oblik komunikacije.
- Određuje pisana pravila.

6. Oboji kružić ispod riječi koja je naglašena u skladu s pravilima hrvatskog standardnog jezika.

učiōnica

učiōnica

učionicá

úcionica

7. Pročitaj sljedeće riječi pa riješi zadatak:

pismo, pisati, pisanje, zapisati, piskarati.

Što je korijen navedenim riječima?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

pisat

pisa

pis

pisan

8. Promijeni zadani riječ prema kriteriju. Odgovor napiši na crtu.

pas – G jd. _____

pisati – 1. os. jd. prezent _____

junak – N mn. _____

knez – V jd. _____

9. Pravilno poveži primjere s odgovarajućim tvorbenim načinom.

Oboji kružić u odgovarajućem stupcu.

	prefiksacija	sufiksacija	prefiksalno-sufiksalna	slaganje
prigradski	☐	☐	☐	☐
povijesni	☐	☐	☐	☐
potpredsjednik	☐	☐	☐	☐
doboš-torta	☐	☐	☐	☐

10. Pročitaj rečenicu pa riješi zadatak:

Čitam knjigu za svojim radnim stolom.

Koja je od predloženih riječi predikat u rečenici?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

radnim

knjigu

za stolom

čitam

11. Pozorno pročitaj ulomak iz djela Jože Horvata *Waitapu*.

Na nebu mjesec i zvijezde, a na beskrajnoj pučini brodić. Za kormilom brodića skutren dječak uvukao glavu među ramena, žmirka, napreže vid, osluškuje valove, drhti. Klizi jedrenjak. Na nebu trepere zvijezde, treperi srce. Iteo je plovio, pazio na jarbol i zvijezde, osluškivao mrmor valova, promatrao pučinu. To je bila raskošna, čarobna noć.

Što znači podcrtana riječ skutren?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

tužan

usamljen

ljutit

sklupčan

12. Pročitaj rečenicu pa oboji kružić ispod onih riječi koje su u kondicionalu prvom.

Da sam dobila mikrofon, sigurno bih zapjevala.

13. Pročitaj primjere pa oboji kružić ispred točno rastavljene riječi:

naj-jed-no-stav-ni-ji

među-sob-no

mli-je-čna

upu-te.

14. Pročitaj primjer promjene riječi pa riješi zadatak:

iz-čistiti > is-čistiti > ičistiti.

Koje su se glasovne promjene i kojim redoslijedom dogodile u navedenom primjeru?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

jotačija, jednačenje po tvorbenom mjestu

ispadanje suglasnika, jednačenje po zvučnosti

nepostojani a, jednačenje po tvorbenom mjestu

jednačenje po zvučnosti, jednačenje po tvorbenom mjestu

15. Pročitaj ulomak iz djela Suzanne Collins *Igre gladi* te odgovori na pitanje o kakvoj je vrsti pripovijedanja riječ.

Jednom sam na ček u krošnji stabla, nepomično čekajući da se pojavi divljač, zadrijemala i pala na leđa s visine od tri metra. Udarac kao da mi je izbacio sav zrak iz pluća, ležala sam boreći se da udahnem, izdahnem, da učinim bilo što. Tako se osjećam sada, pokušavam se sjetiti kako disati, dok mi ošamućenoj pročitano ime odzvanja u glavi. Ne mogu ispustiti ni glasa. Netko me zgrabio za ruku, momak s Ležišta, valjda sam počela padati i on me uhvatio.

Koji oblik pripovijedanja prepoznaješ u ulomku?

Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- dijalog
- pripovijedanje u 1. osobi
- opisivanje
- monolog

16. Pročitaj pjesmu Antuna Branka Šimića *Vrtovi u dolu* pa riješi zadatak.

Vrtovi u dolu žute se u tuzi
Jesenskoga dana bojom žutog vina.
Kroz granje se vuku pramovi tišina.
Vrtovi u dolu – dobri stari druzi.

Kraljevski su mirni; i tihi i sami;
I vjetrić je usnuo u njinoj osami.
Samo plavkast oblak dima lijeno lunja
Vrh obranih grana šipaka i tunja.

Ljubičasta svjetla gase se i gase
U zlatnome lišću. Krotko veče pada.
S daleka brežuljka zvone zvona sada,
Pa se čini ko da s nebesa se glase.

U vrtove zvuci kroz granje se liju
Kao skromne kiše, a kada zaštute,
Na svakoj se grani i duž staza sviju
Zasja tanko cvijeće mjesecine žute.

Među stihovima su podcrtane neke riječi. Koje stilsko sredstvo prepoznaješ među podcrtanim stihovima?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- epitet
- usporedbu
- onomatopeju
- personifikaciju

17. Odredi kojem književnom rodu pripada djelo Dobriše Cesarića *Utjeha*.

Slatko ko krv iz prerezanih žila
Stihovi teku, život sobom noseći;
Uđu u srca puni tajnih sila,
Nadom ih tješeć i suzama roseći.

Spasavam sebe. U stihove stavljam
Sve svoje blago, da u njima zasja;
Svu svoju svjetlost u stihove stavljam.
Neka me jednoć klonula obasja.

Odmiču ljeta, i srce nam stari.
Al ovaj zanos, pohranjen u zvuke,
Sjat će u tmini dolazećih dana,
I žarit oči, dizati mi ruke.

Kojem književnom rodu pripada pjesma?
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- lirskom književnom rodu
- epskom književnom rodu
- dramском književnom rodu
- domoljubnom književnom rodu

18. Pročitaj pjesmu Dobriše Cesarića pa riješi zadatak.

....I lije na uglu petrolejska lampa
Svjetlost crvenkastožutu
Na debelo blato kraj staroga plota
I dvije, tri cigle na putu.

I uvijek ista sirotinja uđe
U njezinu svjetlost iz mraka,
I s licem na kojem su obično brige
Pređe je u par koraka.

A jedne večeri nekoga nema,
A moro bi proć;
I lampa gori,
I gori u magli,
I već je noć.

I nema ga sutra, ni preksutra ne,
I vele da bolestan leži,
I nema ga mjesec, I nema ga dva,
I zima je već,
I sniježi...

A prolaze kao i dosada ljudi
I maj već miriše –
A njega nema, i nema, i nema,
I nema ga više...

I lije na uglu petrolejska lampa
Svjetlost crvenkastožutu
Na debelo blato kraj staroga plota
I dvije, tri cigle na putu.

U navedenoj pjesmi možeš prepoznati priповједni ton, osjećajnost, tugaljivost, tragičnost, ponavljanja i sumorni ugodaj.
Koja književna vrsta ima takva obilježja?
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- balada
- pejzažna pjesma
- poema
- himna

19. Pažljivo pročitaj ulomak pa riješi zadatak.

Iž i Lopiž

Iž. Otok okružen otocima, ima ih jedanaest (Veli otok, Mali otok, Srednji otok, Glurović, Kudica, Fulija, Rutnjak, Knežak, Školjić, Tomešnjak, Mrtovnjak). Dakle, Iž je jedan od otoka koji smo prehodali. Nije to nikakav poseban pothvat, od Velog Iža (u starini Zmorašnje Selo, Velo Selo, Zmorašnji Iž) do Malog Iža (Južnje Selo, Južni Iž, a od 15. stoljeća ustalio se naziv Mali Iž). To su jedina dva naselja na otoku, oba leže na jugoistočnoj obali. Na takvim šetnjama usput se uvijek nekamo sakrije, zavuče, poneka stara crkvica do koje želimo doći (nije izostala ni ovdje, starohrvatska crkvica sv. Marije u obliku rotonde s polukružnom kamenom apsidom, iz doba hrvatskih narodnih vladara, između 9. i 11. stoljeća, odmah iznad maloške uvale na briježu) ili neki arheološki lokalitet.

Koju književno-znanstvenu vrstu prepoznaješ u ulomku?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

biografija

dnevnik

putopis

autobiografija

20. Pročitaj pjesmu Williama Shakespearea *Sonet XVIII.* pa riješi zadatak.

Da l' da te s ljetnim usporedim danom?

Ti ljepši si i čud ti blaža sva je:

Otresu vjetri cvijeće svibnju ranom

I ljetno doba odveć kratko traje;

Previše katkad oko neba sja,
I često lik mu zlatni sjena skrije,
I sva ljepota ružnom postat zna,
Kad slučaj ili priroda to htije;

Al' tvoje vječno ljeto neće svenut

Nit' će izgubit čari što te krase,

Nit' će se hvastat Smrt da k njoj češ krenut,

U stihu ti u vječne rasteš čase:

Dok oko gleda i dok dišu ljudi,
i stih moj živ je, i život ti nudi.

Koje stilsko izražajno sredstvo prepoznaješ u podcrtanim stihovima?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

aliteracija

onomatopeja

metafora

gradacija

PRAZNA STRANICA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

PRIMJERAK ZA ŠKOLU

ZALIJEPITI IDENTIFIKACIJSKU
NALJEPNICU

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
HRVATSKOGA JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA _____

MJESTO _____

OPĆINA _____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

